

[Thestrup.]

i alt fald til det private byggeri, der ikke er parcelhusbyggeri. Også jeg nærer tvivl om, at de tredjeprioritetsinstitutter, som omhandles i boliglovsforslagets kapitel II, og som bliver de institutioner, der skal klare finansieringen af det private byggeri ud over kredit- og hypotekforeningslånene, under de forhold, der etableres ved disse love, bliver i stand til at løse denne opgave.

Jeg går ud fra, at vi i udvalget får en nærmere redegørelse for, hvad meningen er med reglen i boliglovsforslagets § 3 om, at finansministeren ved køb og salg af obligationer skal sikre stabile finansieringsforhold. Bestemmelsen har været omtalt under åbningsdebatten, bl. a. af det ærede medlem hr. Erik Eriksen, og det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har skrevet om den i mandagsdebatten i Dagens Nyheder for den 20. ds. Den omhandles endvidere i den af mig tidligere nævnte artikel i Finanstidende, og i samme nummer af Finanstidende er der en særlig artikel om denne bestemmelse. Finanstidende efterlyser en forklaring i bemærkningerne til lovforslaget på relationen mellem udøvelsen af denne beføjelse og de opgaver, der påhviler Danmarks nationalbank — jeg beder om tilladelse til at citere følgende fra Finanstidende —:

„således som opgaven er formuleret, vil finansministerens bevæggrund ikke nødvendigvis være sammenfaldende med nationalbankens, og dette vil muligvis fremover betyde, at finansministerens og nationalbankens dispositioner oftere bliver indbyrdes modstridende.“

Der er i boliglovsforslagets § 4, stk. 3, en bestemmelse om, at ministeren som vilkår for at meddele godkendelse af et tredjeprioritetsinstitut kan forlange, at staten bliver repræsenteret i instituttets bestyrelse. Jeg tror ikke, at dette forslag er fornuftigt. Jeg vil tro, at der er et almindeligt ønske om, at staten i så høj grad som muligt afholder sig fra direkte indblanding i finansieringsinstitutternes, bankers, sparekassers og kreditforeningers, forhold. Når dette ønske er blevet stærkere og stærkere, er grunden den, at statens indblanding alt for ofte har været dikteret af politiske hensyn, medens disse institutioner, når de selv afgør spørgsmålet, bedømmer forholdene

sagligt og upartisk. Bankerne er jo ikke længere først og fremmest varetagere af kapitalens interesser; men ligesom sparekasser og kreditforeninger altid har haft det, således har nu også bankerne det som deres vigtigste formål at tjene det økonomiske liv i den egn, hvor de virker, og tjene det så godt og upartisk som muligt. Jeg tror, man skal være forsigtig med at lade staten gribe ind i disse forhold, ikke mindst når der skal tages stilling til byggeri, hvem der skal udføre det, og på hvilke betingelser det skal udføres.

Forslagene indeholder ikke regler om ligestilling mellem socialt og privat byggeri eller blot formindskelse af den forskel, der er mellem socialt og privat byggeri. Tværtimod uddybes denne forskel yderligere. Der bliver større forskel i m²-tilskuddene end nu, det sociale byggeri bliver eneberegtiget til statslån, bortset fra parcelhuse for mindrebemidlede, det sociale byggeri beholder den meget høje låneprocent, 94 pct. af anskaffelsessummen, og dertil kommer yderligere efter boliglovsforslagets § 20, stk. 3, en adgang til ud over dette at få statstilskud til lejligheder for den mindst bemidlede del af befolkningen. Jeg kan ikke se rettere, end at man her kommer op på lån og tilskud, der bliver så store, at de byggende selskaber ikke får den fornødne interesse i at holde udgifterne nede.

Jeg tror, at det er et meget stort spørgsmål, om man ved disse regler fremmer den billiggørelse af byggeriet, der er en betingelse for, at vi kan få bygget tilstrækkeligt. Jeg frygter for, at vi kommer til at modarbejde byggeriets billiggørelse ved i den grad, som det sker ved disse forslag, at begunstige det sociale byggeri fremfor det private. Efter min opfattelse går de begunstigelser, man har tillagt det sociale byggeri forud for det private byggeri, langt ud over, hvad de to byggearters formål berettiger til.

Må jeg som et område, hvor man fra statens side griber ind i forhold, som i øjeblikket bliver fuldt ud klaret af private pengeinstitutter, nævne bestemmelsen i boliglovsforslaget om, at man kan få statslån til installation af centralvarme, varmeisoleringsarbejder, forbedring af sanitære installationer, modernisering af køkkener m. m. Må jeg endvidere nævne, at der åbnes adgang for boligministeren til at